

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

14. Aqua quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

Rom. 6.
& 8.
Gal. 5.
& 6.
Rom. 8.

Sancti dona quæ credentibus dantur, quæ non solam remissionem peccatorum conferunt, sed nouam creaturam in Christo faciunt, ut ambulans in nouitate vite, & secundum spiritum, non secundum carnem, sic demum extra damnationem sit, & uiuat Deo. Si enim Spiritu facta carnis mortificauerimus, uiuemus. Si autem secundum carnem uixerimus, utcumque credentes & præteritorum peccatorum uenia donati, moriemur.

IN IOANNIS CAP. IIII.

14. Aqua quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in uitam æternam.

Operum
gratia
dignitas.

Institut.
lib. 3. c. 15.
num. 3. &
cap. 17.
num. 3.
In Coment.
in hunc lo-
cum.
Tit. 3.
Dua aquæ
fontana &
deriuata.
Ioan. 7.

DO C E T hic locus vim & dignitatem operum gratiæ quæ procedunt à Spiritu Sancto, contra impios horum temporum hæreticos, qui hanc vim & dignitatem ad eum negant, ut omnia opera Spiritus Sancti in filiis Dei quantumcumque perfectis penitus immunda, adeoque peccatis potius quam uirtutibus accensenda (sunt impij Caluini uerba) esse pronuntient. At loquitur hic Christus de Spiritu Sancto quem daturus est credentibus, quod & ipse hoc loco Caluinus agnoscit. Aqua (inquit Christus) quam ego dabo ei, sup. bibenti ex illa, & Spiritum Dei in se accipienti, (quem per lauacrum regenerationis effundit abunde) fiet in eo fons aquæ, id est, fons donorum & gratiarum: duas enim aquas ponit, unam fontanam seu fontis instar, quia principium & plenitudo gratiarum omnium est, ipsum uide licet Spiritum Sanctum; alteram ab eo deriuatam ac fluentem, quam alibi uocat flumina aquæ uiuæ fluentia in cordibus credentium, quæ sunt ipsa dona uirtutum & gratiarum quibus filij Dei donantur, salientis in uitam æternam: id est, quæ gratiarum & donorum aqua cordibus piorum infusa, saliet in uitam æternam. Quærimus hinc ab hæreticis horum temporum. Quid est salire in uitam æternam? Caluinus nihil aliud illis uerbis significari uult, quam huiusmodi gratiarum ac donorum perpetuitatem ac stabilitatem. Continua (inquit) notatur irrigatio quæ in hac mortali & caduca uita cælestem in illis æternitatem fouet. Non ergo ad breue tempus in nos fluit Christi gratia, sed se usque ad beatam immortalitatem diffundit, quia fluere non desinit, donec uita incorruptibilis, quam inchoat, suis omnibus numeris constet. Sed iuxta hunc sensum, non erat dicendum, salientis in uitam æternam, sed salientis, uel fluentis potius, in æternum: sic enim perpetuum &

r.

& stabilem eius fluxum notaret. Deinde in priorè sententia
 stabilis hæc & continua irrigatio gratiarum Christi signifi-
 cata est, vbi Christus dixit: *Qui biberit ex aqua quam ego
 dabo ei, non sitiet in aeternum.* Ad quæ verba Calvinus: *Vult (in-
 quit) Spiritum Sanctum scatebram esse perpetuò fluentem, nec
 esse periculum vt exarescant, qui spiritali gratia renouati sunt.*
 Aut ergo in his verbis plus dicit Christus, aut priorum ver-
 borum inanem & insuetam repetitionem facit. Et quidem
 multò plus eum dicere, ipsa verba conuincunt. Illic enim de
 effectù aquæ quam daturus erat, quoad eius perpetuitatem,
 dixit, *non sitiet in aeternum*: quia acceptus semel Spiritus S.
 quantum ex se est, tollit sitim in perpetuum; sitim, inquam,
 siue peruersam ac præposteram rerum noxiarum (qualis fe-
 bricitantium est) terrenarum videlicet & carnalium, siue re-
 ctam & ordinatam rerum diuinarum & spiritualium, qua-
 tenus ad salutem necessaria sunt. Nam sitis & desiderium maio-
 ris perfectionis in hac vita non extinguitur: nec etiam pro-
 flus in altera vita, vbi satietas non est quæ fastidium parit, sed
 cum aliquo semper desiderio coniuncta, quæ ipsam sitim iu-
 cundiores facit. Illic igitur in prioribus verbis docet Spiritum
 S. tollere sitim, qualè dixi in perpetuum, quantum ex se est.
 Nam quantum ex parte hominum est, quorum lubrica & incerta
 voluntas est, quia illi redeuntés frequenter ad vomitum ex-
 cutiunt Spiritum Sanctum, redit iterum illa sitis aut peruersa
 aut ordinata quam dixi, vbi profugus à patre filius *in seipsum*
reuertere incipit. Hic verò & in his verbis docet Christus alium
 effectum aquæ quam daturus erat, nempe vt fieret in bibente
 illam *fons alterius aquæ*, non solum perennis & continuus,
 sed admirabilis præterea efficaciam *salientis* videlicet *in vitam*
æternam, id est, eum in quo est, salire facientis (neque enim
 ipsa dona per hanc secundam aquam significata per se saliant
 aut operantur, sed operari faciunt, & operationum sanctarum
 principia sunt, tametsi, vt sic loquar, principiatæ & secundaria)
in vitam æternam, id est, talia opera & virtutes sanctas pro-
 ducentis, quæ hominem ad vitam æternam perducant: siue
 per modum meriti, siue per modum simplicis iustitiæ, hoc
 loco non inquirimus: satis nunc erit ostendere, *aquam salien-
 tem in vitam æternam* ex fonte Spiritus Sancti profluentem,
 esse aquam quæ eum, in quo est, salire facit, id est, efficaciter
 perducit ad vitam æternam. Vltus est Christus verbo *salienti*,
 vt ostenderet huius aquæ efficaciam certissimam, quæ non so-
 lum pertingit aut de facto peruenit ad beatitudinem; sed quæ

2.

3.

Quomodo
 Spiritus
 S. tollit si-
 tim.

Luc. 15.

Salientis
 in vitam
 æternam.

sua quadam energia, efficacia, & impetu (qualis in salientibus est, longè alia quàm in ambulatibus, aut quoquo modo incidentibus) ad eam hominem perducit. Ab impetu quippe & virtute principij seu fontis sui Spiritus Sancti, cui nos hæc alterius aquæ dona coniungunt, habet hæc aqua, habent hæc dona & gratiæ credentibus infusæ, vt eos ad Deum perducant, Deoque ac vita æterna dignos faciant. Sumpta est metaphora ab aqua materiali, quæ tantum adscendit quanta est altitudo principij à quo emanat. Sic dona Spiritus Sancti, quia ab eo procedunt, ad eum ipsum eiusque fruitionem hominem cõscendere faciunt. De diuini Spiritus efficacia hoc in loco à Christo significata, vide latius & vberius disputata in Promptuarij Catholici parte Quadragesimali, in Feria 6. hebdom. 3. Quia enim ad præsentis literæ explicationem ea non faciunt, ea hoc loco non repetimus.

20. *Patres nostri in monte hoc adorauerunt, & vos dicitis quia Hierosolymis est locus vbi adorare oportet.*

Quia hæc mulier Patrum veteris testamenti factum de cultu Dei in monte Samariæ contra Christum præposterè protulit, bonus Calvinus pulchrum sibi argumentum nactus visus est, vt omnem in vniuersum Patrum & Magistrorum Ecclesiæ Christi autoritatè labefactaret; nostramque in illorum factis ac dictis vel imitandis vel in veritatis antiquæ testimonium proferendis diligentiam in vniuersum condemnet. Quæ in re perinde facit ac si nullas Scripturas pro veritate proferendas quisquam diceret, eo quod diabolus illas contra Christum impiè & præposterè protulit. Sed audiamus superbi hominis ad hunc locum hæc de re verba. *Hic locus* (inquit) *insigni documento est, quàm præposterè faciunt, qui posthabito Dei mandato se cõformant ad Patrum exempla.* Illi haud dubiè præposterè faciunt qui Dei mandatum Patrum exemplis postponunt: quod nemo Catholicus facit. Cæterum Catholici Patrum exempla imitantes, non illa Scripturis aut Dei mandato anteponunt; sed quid doceant Scripturæ, & quid iubeat Deus, malunt à Patribus discere quàm à Caluino; ab Ecclesiæ Magistris antiquissimis & tam eruditissimam quàm sanctitatis nomine celeberrimis, quàm ab vno nouello hæretico, & indocto (quod frequentes eius contradictiones demonstrant) & impio, quod detestandæ eius hæreses, maxime

SS. Patrum
imitatio
& allega-
tio defen-
ditur.

Patres
non Dei
mandato
sed hæreti-
corum plu-
citis ante-
ponuntur.